

Kom igång med boken
**STRUKTURERA UPP
DITT BOKMANUS**

Kort intro och användbara mallar

Passar dig som är nybörjare och ska påbörja ett manus
eller dig som kört fast och behöver struktur

AV JENNIFER BERGLUND

Storystartare

Ibland behöver fantasin lite hjälp på traven. Har du svårt att komma igång? Ta fram en tärning och låt slumpen ta fram en idé som du kan vidareutveckla. Slå tärningen fyra gånger och plocka ut ordet framför siffran som tärningen visar i varje box.

PERSON

1. Den unga kvinnan
2. Den äldre damen
3. Mannen
4. Farbrorn i sina bästa år
5. Medelålders Maria
6. Pojkspolingen

MED ...

1. Problem
2. Relationstrassel
3. En besvärlig chef
4. Framtidsdrömmar
5. Sorg
6. En nystart

EXEMPEL: Den unga kvinnan med framtidsdrömmar på den lilla ön blir bedragen

PLATS

1. Brottsplatsen
2. Storstaden
3. Den lilla ön
4. Stugan i skogen
5. Exotiska stranden
6. Drömarbetsplatsen

TWIST

1. Förlorar sina pengar
 2. Blir bedragen
 3. Möter sin mardröm
 4. Mister kärleken
 5. Ser sina drömmar dö
 6. Blir kidnappad
-

Börja strukturera upp dina idéer

Har du en bokidé? Kanske något du funderat på en längre tid, men som fastnat på just idéstadiet och behöver utvecklas ytterligare? Eller har du kanske ett redan påbörjat manus där du kört fast eller där det är något med texten som skaver? Testa en synopsis-mall!

SYNOPSIS

Ett synopsis kan se ut på många olika sätt. Ibland bara en halv sida med en kort beskrivning av handlingen och ibland många sidor där planen för varje kapitel finns med. Oavsett är ett synopsis en kortare beskrivning av bokens handling

Kapitel-synopsis:

Ett synopsis där det framgår vad varje kapitel ska handla om. Börja med någon mening och fortsätt utveckla. Var utspelar sig scenen? Från vems perspektiv? Vad är det viktiga i scenen? Vilka är med i scenen?

Baklänges-synopsis:

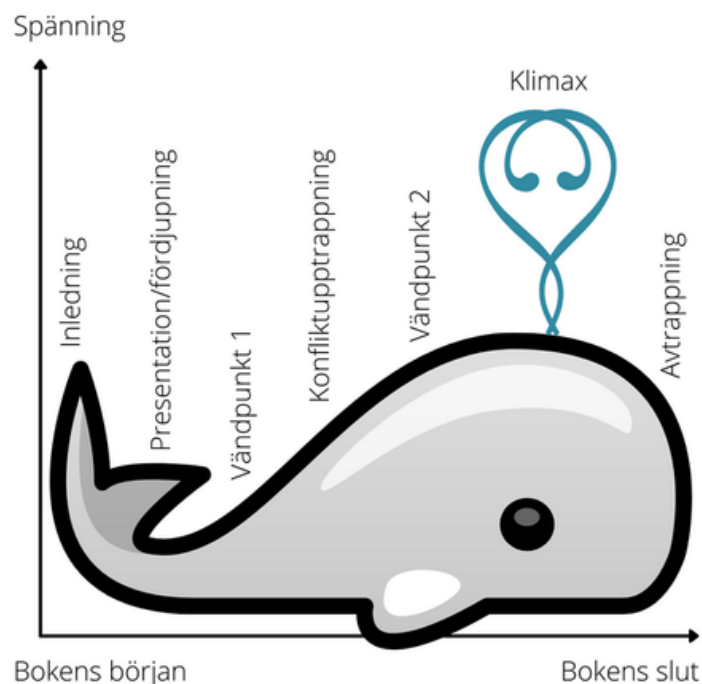
Skrivs när manuset kommit en bit på vägen. Gå tillbaka och skriv en kort sammanfattning vad varje kapitel handlar om, vem, vad och hur. Behöver något korrigeras bakåt eller framåt för att passa ihop?

Den dramaturgiska valen

Brukar även kallas den dramaturgiska kurvan, men illustreras här i form av en val, vilket förhoppningsvis gör den lättare att minnas.

Våra berättelser har genom alla tider följt ett visst mönster och vare sig det är medvetet eller omedvetet skriver de flesta författare enligt den dramaturgiska kurvan. Även filmmanus brukar följa samma kurva.

Manuset börjar med en **INLEDNING** där bokens handling/konflikt presenteras, ofta i form av en spännande scen. Det övergår sedan i en **PRESENTATION/FÖRDJUPNING** av karaktären samt miljön där tempot är lägre. I **VÄNDPUNKT 1** utsätts karaktären för något som skakar om hela dennes värld. Spänningen stiger successivt under **KONFLIKTUPPTRÄPPNINGEN** när karaktären utsätts för olika prövningar och nya hinder uppstår. Till slut kommer **VÄNDPUNKT 2** i historien och något händer som får huvudkaraktären att nästan helt förlora hoppet. Vändpunkten mynnar ut i historiens **KLIMAX**. Det är nu dags för den avgörande striden. Ska huvudkaraktären få ett lyckligt slut eller ett olyckligt? Boken avslutas med en **AVTONING** där spänningen ska tonas ner och historien avslutas. Kanske återgår livet till hur det var i inledningen eller så har vardagen drastiskt förändrats.

PIXAR-MODELLEN

PRESENTATION

- DET VAR EN GÅNG ...
- HUVUDPERSONEN PRESENTERAS

STARTLÄGE

- VARJE DAG ...
- VI LÄR KÄNNA HUVUDPERSONEN OCH MILJÖN

VÄNDPUNKT 1

- MEN SEDAN EN DAG ...
- NÅGOT HÄNDER SOM SKAKAR OM HP:S VÄRLD

VÄNDPUNKT 2

- PÅ GRUND AV DET ...
- HP FÖRSÖKER HITTA EN LÖSNING

MITTPUNKT

- PÅ GRUND AV DET ...
- NÅGOT HÄNDER SOM FÖRÄNDRAR ALLT

VÄNDPUNKT 3

- PÅ GRUND AV DET ...
- HP NÅR EN PUNKT NÄR ALLT KÄNNS FÖRLORAT

KLIMAX

- MEN I SLUTÄNDAN ...
- HP KRAFTSAMLAR OCH ÖVERVINNER HINDREN

LÖSNING

- OCH FRÅN DEN DAGEN ...
- HP:S NYA LIV EFTER VINSTEN ELLER FÖRLUSTEN

SYNOPSIS-MALL

TEMA, MILJÖ & HUVUDKARAKTÄRER

- VAD ÄR BOKENS TEMA? UNDERLIGGANDE TEMA?
- VILKA ÄR DE 3-4 VIKTIGASTE KARAKTÄRERNA?
- VAR UTSPELAR SIG BOKEN? PLATS? ÅR? ÅRSTID?

FAS 1
KAP 1-10

UPPSTART & PRESENTATION

- KASTA IN LÄSAREN I EN HÄNDELSERIK SCEN
- PRESENTERA HUVUDKARAKTÄRERNA
- HUR SER DERAS VARDAG UT?

VÄNDPUNKT 1

- VAD HÄNDER SOM SKAKAR OM HP:S VÄRLD? KONFLIKT?
- VILKA BESLUT TVINGAS HP TA PÅ GRUND AV DETTA?
- VAD ÄR HP:S MÅL?

FAS 2
KAP 11-25

REAKTION & MITTPUNKT

- VAD HAR HP FÖR MOTSTÅND? YTTRE? INRE?
- VAD STÅR PÅ SPEL FÖR HP?
- MITTPUNKT: VAD FÅR HP FÖR NY INFO/INSIKT?

FAS 3
KAP 26-40

KONFLIKTUPPTRAPPNING

- VILKA NYA HINDER ELLER PRÖVNINGAR UPPSTÅR?

VÄNDPUNKT 2

- VAD HÄNDER SOM GÖR ATT HP TAPPAR HOPPET?
- VAD HÄNDER SOM GER HP NY KRAFT?

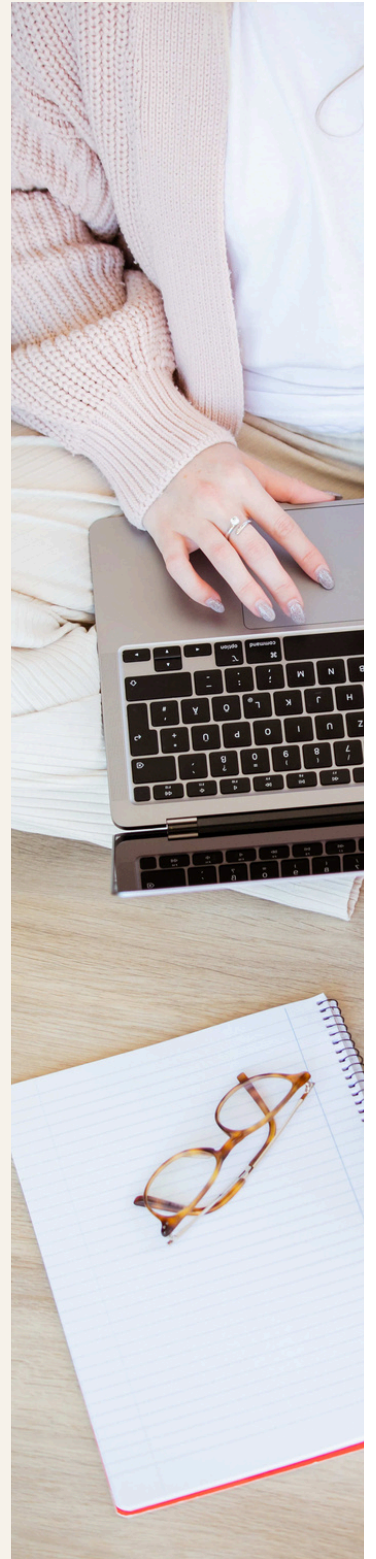
FAS 4
KAP 41-50

KLIMAX & AVTRAPPNING

- HP ÖVERVINNER HINDRENA
- HUR HAR HP FÖRÄNDRATS?
- HUR SER DEN NYA VARDAGEN UT?

Går igenom i varje scen:

1. Har scenen en konflikt?
2. I vilket känsloläge befinner sig HP i början av scenen?
3. I vilket känsloläge befinner sig HP i slutet av scenen?
4. Har scenen några hack/små förskjutningar som förändrar något litet, till exempel dynamiken mellan två karaktärer?
5. Har scenen förändrat något eller tillför någon ny information?

KARAKTÄRER

Karaktärerna är personerna som boken handlar om. Det är vanligt att ha 1-3 stycken huvudkaraktärer och några fler bika­raktärer.

För att läsaren ska kunna identifiera sig med eller känna något för karaktärerna behöver de, precis som en vanlig person, ha både förtjänster och brister.

Utveckla dina karaktärer

Vissa manus är handlingsdrivna, där är fokuset på det som händer. Medan andra är karaktärsdrivna och drivs mer av karaktärernas reaktioner och utveckling. Oavsett om manuset är handlingsdrivet eller karaktärsdrivet behöver karaktärerna utvecklas under manusets gång.

Det är också viktigt att karaktärernas mål framgår tydligt redan tidigt i berättelsen. Det kan dock vara ett mål som sedan ändas under resans gång. Det kanske visar sig vara något helt annat som karaktären behövde. Men ett mål – något form av drivkraft måste finnas med. Berättelsen drivs sedan framåt av att karaktären utsätts för hinder och motstånd under resan mot målet. Ett mål kan vara alltifrån att hitta kärleken till att rädda världen från ondskan eller att lösa mordgåtan.

Vilka viktiga personlighetsdrag eller färdigheter sammanfattar din huvudperson bäst?

Har karaktären någon missuppfattning om sig själv eller världen som hen lever i?

Hur har det påverkat karaktären?

Vad är karaktärens mål?

Vilka delmål finns innan det stora målet kan uppnås?

Varför är det så viktigt för karaktären att nå målet? Varför just NU?

Vad finns det för hinder/konflikter för att nå målet? Antagonist? Fysiskt? Psykiskt?

Varför har inte målet uppnåtts tidigare?

Vad kommer det innebära/betyda för karaktären att uppnå målet?

Vilka rädslor håller karaktären tillbaka?

Har något hänt tidigare som orsakat dessa hinder/rädslor?

Vad krävs för att karaktären ska övervinna hindren?

Vad står på spel om målet inte uppfylls?

Vad är det som gör att läsaren kommer heja på karaktären?

Vad visar karaktären utåt? Kläder? Utseende? Bostad? Vilket första intryck ger karaktären?

Vad har format karaktären? Till exempel någon händelse i barndomen? Eller strax innan boken tar sin början?

Bikaraktärer

Vanliga bikaraktärer:

- Antagonisten: motståndaren, hindret.
- Mindre motståndare
- Kärleksobjektet
- Vänner: utmanar, hjälper
- Den oklara: förändras, visar sig vara något annat

Varför är bikaraktären viktig och behövs i handlingen?

Har bikaraktären någon egen historia som kan bli en sidohandling?

Vad bidrar bikaraktären med gentemot HP? Hjälp? Motstånd? Spännande situationer? Frågor? Frammanar utveckling hos HP? Fördjupar bokens tema?

Vad kan bikaraktären ge huvudkaraktären för nya insikter?

Nästa steg ...

Nu har du förhoppningsvis strukturerat upp ditt manus, lärt känna dina karaktärer och är redo för att börja skriva på riktigt.

... eller så har du insett att det här med att planera och strukturera inte alls är din grej - och det är såklart också helt i sin ordning!

Oavsett önskar jag dig ett

STORT LYCKA TILL MED DITT MANUS!

Tack!

Jag hoppas att du haft nytta av den här lilla guiden.

Hör gärna av dig till mig och berätta:

jenniferberglund.se

[jenniferberglund_forfattare](https://www.instagram.com/jenniferberglund_forfattare)